

ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄

Κείμενο 1

Μιλούν τα Αστεράκια της Χερσονήσου!

«Το πρόγραμμα 'Αστεράκια της Χερσονήσου' πραγματοποιήθηκε για τέταρτη χρονιά τον Αύγουστο του 2003 στις παιδικές κατασκηνώσεις της Σεβαστούπολης και της αρχαίας Χερσονήσου. Είκοσι τέσσερις μαθητές της Κριμαίας και της Ουκρανίας σε διάρκεια τριών εβδομάδων, παρ' όλο που ήταν σε διακοπές και μέσα στην καλοκαιρινή ζέστη, δούλεψαν με ενθουσιασμό, διεύρυναν τον πνευματικό ορίζοντα, πλούτισαν τις γνώσεις τους. Σαν μία οικογένεια, τα παιδιά διαφορετικής ηλικίας και διαφορετικών εθνοτήτων της Κριμαίας και της Ουκρανίας ενώθηκαν με κοινό στόχο τη μελέτη της γλώσσας και του πολιτισμού ενός άλλου λαού, του ελληνικού, και τη γνωριμία 'του ίδιου του εαυτού τους' μέσω μιας τέτοιας μελέτης. Ας αφήσουμε τ' Αστεράκια να μιλήσουν μόνα τους».

Βαλεντίνα Λιάχοβα, Διευθύντρια του προγράμματος

«Σ' αυτή την κατασκηνωση εγώ βρήκα όχι μόνο τους φίλους, αλλά και τον ίδιο τον εαυτό μου. Γενικά ο χαρακτήρας μου είναι... ηφαίστειος, αλλά εδώ έμαθα να είμαι συγκρατημένη και αυτό μου αρέσει. Θέλω να κάνω καλό σε όλους γύρω μου! Θα ήθελα να σας πω ένα μεγάλο ευχαριστώ για όλα όσα κάνατε για μας, για τη δουλειά σας και την αγάπη σας...»

Αλεξάνδρα Μουχαμμέδοβα, Μαριούπολη

«Εδώ άρχισα να νιώθω την ελληνική γλώσσα. Πριν τη μελετούσα, αλλά τώρα κατάλαβα ότι πρέπει να τη μαθαίνω αλλιώς, πρώτα πρέπει να τη νιώθω και να τη δέχομαι μέσα μου...»

Νικόλαος Ανίσενκο, Ντονέσκ

«Πρώτη φορά στη ζωή μου πήρα στα χέρια πινέλο και νερομπογιές. Ζωγράφισα δύο όμορφες πετρούλες. Στην πρώτη πέτρα ζωγράφισα δελφίни και στη δεύτερη ένα κρανίο και μια ασπίδα, τα σύμβολα της Ελλάδας. Αυτό που έκανα μου άρεσε πολύ!»

Τσίστενκογιε, Κασέεua Μάϊα

«Πιο λαμπερή εντύπωση μου έκανε η εκδρομή στο χωριό Τσερνοπόλγιε, όπου εμείς όλοι μαζί καθάρισαμε την καημένη βρύση και της δώσαμε καινούργια ζωή.»

Σοφία Κοβαλένκο, Μπελογόρσκ

«Εδώ είχα πολλές επιτυχίες και νίκες στον εαυτό μου. Η πρώτη και η μεγαλύτερη νίκη είναι που μπόρεσα να εμπιστευτώ ξένους ανθρώπους. Απλά εδώ ήταν τόσο ζεστή ατμόσφαιρα, που μπόρεσα να πιστέψω σε καινούργιους φίλους.»

Ελβίρα Τκάτς, Στάριϊ Κριμ

Λεξιλόγιο κειμένου 1

- κατασκηνώσεις: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (η κατασκήνωση)
- διέυρυναν: ρήμα, γ' πληθυντικού προσώπου, οριστικής έγκλισης, χρόνου αορίστου, ενεργητικής φωνής (διευρύνω)
- εθνοτήτων: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης γενικής (η εθνότητα)
- συγκρατημένη: μετοχή, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής, μεσοπαθητικού παρακειμένου, του ρήματος συγκρατούμαι (συγκρατημένος, -η-ο)
- πινέλο: ουσιαστικό, γένους ουδετέρου, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (το πινέλο)
- νερομπογιές: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (η νερομπογιά)
- κρανίο: ουσιαστικό, γένους ουδετέρου, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (το κρανίο)
- ασπίδα: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (η ασπίδα)
- να εμπιστευτώ: ρήμα, α' ενικού προσώπου, υποτακτικής έγκλισης, χρόνου αορίστου, μεσοπαθητικής φωνής (εμπιστεύομαι)

Επεξεργασία κειμένου 1**Σωστό ή Λάθος;**

1. Το πρόγραμμα 'Αστεράκια της Χερσονήσου' πραγματοποιείται εδώ και μια πενταετία.
2. Το πρόγραμμα περιελάμβανε αποκλειστικά μαθήματα ελληνικής γλώσσας.
3. Η Αλεξάνδρα Μουχαμμέδοβα έμαθε να είναι περισσότερο εκδηλωτική στις συναναστροφές της.
4. Η Σοφία Κοβαλένκο συμμετείχε στην εκδρομή στο χωριό Τσερνοπόλγιε.
5. Η Ελβίρα Τκάτς, μετά από την εμπειρία της στην κατασκήνωση, απέκτησε μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στους άλλους.

Λεξιλογική άσκηση για το κείμενο 1**Επίλεξε το σωστό.**

1. Όρος απαραίτητος για την ύπαρξη κράτους ετερογενούς, θεωρείται ο αμοιβαίος σεβασμός μεταξύ των που το αποτελούν.
α. εθνικοτήτων β. εθνοτήτων γ. εθνοσυνελεύσεων
2. Με κοίταξε με ένα χαμόγελο.
α. συγκρατημένο β. συγκροτημένο γ. συγκεκριμένο
3. ονομάζεται ο σκελετός της κεφαλής.
α. κρανίο β. κρανιά γ. κράνος
4. Στα παιδιά αρέσει να ζωγραφίζουν με
α. νεροπίστολα β. νερόλακκους γ. νερομπογιές
5. Προτιμάει να δουλεύει με
α. πιλοτή β. πινελιά γ. πινέλο

Κείμενο 2

Όταν άρχισαν οι μεταρρυθμίσεις στην πρώην ΕΣΣΔ, στα τέλη της δεκαετίας του '80, άρχισαν να λειτουργούν και οι πρώτοι ελληνικοί σύλλογοι, με πρωτοβουλία ομογενών και την υποστήριξη του Ελληνισμού στην Αζοφική. **Αφότου** μάλιστα **ιδρύθηκε** στις 7 Απριλίου 1995 η Ομοσπονδία Ελληνικών Συλλόγων της Ουκρανίας, που ενώνει όλους τους οργανωμένους ελληνικούς συλλόγους της χώρας, ο αριθμός των μελών της Ομοσπονδίας σημείωσε σύντομα έντονη αυξητική τάση. Σήμερα, τα μέλη της ανέρχονται σε 25.000 άτομα. Απαρτίζεται από 53 ελληνικούς συλλόγους, οι οποίοι λειτουργούν σε 12 περιοχές της Ουκρανίας.

Η Ομοσπονδία, που εκπροσωπεί την αρχαιότερη διασπορά, που εγκαταστάθηκε στις παραλίες και της Μαύρης και της Αζοφικής Θάλασσας, αναγνωρίστηκε από την Ελλάδα και ανέπτυξε στενές σχέσεις με τις κρατικές και κοινωνικές δομές της. Πάνω από 200 χρόνια οι Έλληνες της Ουκρανίας ζουν ειρηνικά και φιλικά με τον ουκρανικό και τους άλλους λαούς, ενώ παράλληλα συμπράττουν καρποφόρα για την ευημερία όλων.

Ιστορικά, η Ουκρανία έγινε το λίκνο σχεδόν 300.000 Ελλήνων. Αυτή είναι η τρίτη σε αριθμούς εθνότητα στην Αζοφική και η πιο μεγάλη ομάδα της ελληνικής διασποράς στις Δημοκρατίες της πρώην ΕΣΣΔ.

Οι σκοποί της Ομοσπονδίας Ελληνικών Συλλόγων της Ουκρανίας εντοπίζονται κυρίως στην αναγέννηση και ανάπτυξη της μητρικής γλώσσας, της λογοτεχνίας, της παραδοσιακής λαϊκής τέχνης, στη μελέτη του ελληνικού πολιτισμού, της ιστορίας και της λαογραφίας, στην υλοποίηση των κοινωνικών, οικονομικών και ανθρωπιστικών προγραμμάτων, στην πραγματοποίηση προγραμμάτων ιατρικής περίθαλψης, καθώς και στην προώθηση επιχειρηματικών στόχων.

(Διασκευή από το φυλλάδιο της Ομοσπονδίας Ελληνικών Συλλόγων της Ουκρανίας)

Λεξιλόγιο κειμένου 2

- υποστήριξη: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (η υποστήριξη)
- απαρτίζεται: ρήμα, γ' ενικού προσώπου, οριστικής έγκλισης, χρόνου ενεστώτα, μεσοπαθητικής φωνής (απαρτίζομαι)

- **δομές:** ουσιαστικό, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (η δομή)
- **συμπράττουν:** ρήμα, γ' πληθυντικού προσώπου, οριστικής έγκλισης, χρόνου ενεστώτα, ενεργητικής φωνής (συμπράττω)
- **καρποφόρα:** τροπικό επίρρημα
- **ευημερία:** ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (η ευημερία)
- **λίκνο:** ουσιαστικό, γένους ουδετέρου, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (το λίκνο)
- **εντοπίζονται:** ρήμα, γ' πληθυντικού προσώπου, οριστικής έγκλισης, χρόνου ενεστώτα, μεσοπαθητικής φωνής (εντοπίζομαι)
- **υλοποίηση:** ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (η υλοποίηση)
- **περίθαλψη:** ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης γενικής (η περίθαλψη)

Επεξεργασία κειμένου 2

Σωστό ή Λάθος;

1. Η Ομοσπονδία Ελληνικών Συλλόγων της Ουκρανίας περιλαμβάνει το σύνολο των ελληνικών συλλόγων της χώρας.
2. Ελληνικοί σύλλογοι υπάρχουν σε 53 διαφορετικές περιοχές της Ουκρανίας.
3. Η Ομοσπονδία Ελληνικών Συλλόγων της Ουκρανίας είναι αναγνωρισμένη και σε στενή επαφή με την Ελλάδα.
4. Οι Έλληνες της Ουκρανίας έχουν αναπτύξει φιλικές σχέσεις με τον ουκρανικό και τους άλλους λαούς.
5. Ο σκοπός της Ομοσπονδίας Ελληνικών Συλλόγων της Ουκρανίας εντοπίζεται κυρίως στην υλοποίηση οικονομικών προγραμμάτων.

Λεξιλογική άσκηση για το κείμενο 2

Συμπλήρωσε τα κενά με τις λέξεις της παρένθεσης στον σωστό τύπο.

(δομή, ευημερία, υλοποίηση, περίθαλψη, υποστήριξη)

1. Η δωρεάν ιατρική θα έπρεπε να παρέχεται σε όλους τους ανθρώπους.
2. Η πρότασή του βρήκε θερμή
3. Ευχήθηκε υγεία και για το νέο έτος.
4. Πρέπει να ενισχυθούν άμεσα οι δημοκρατικές
5. Διατέθηκαν μεγάλα κονδύλια για την του ενεργειακού προγράμματος.

Κείμενο 3 - Πολιτισμός

Αφότου ιδρύθηκε η Ομοσπονδία των Ελληνικών Συλλόγων της Ουκρανίας, το 1995, έθεσε ως έναν από τους βασικότερους στόχους της δραστηριότητάς της τη διατήρηση των τοπικών ελληνικών διαλέκτων και την εκμάθηση της νεοελληνικής γλώσσας. Με σκοπό να λυθεί πιο αποτελεσματικά το πρόβλημα της εθνικής εκπαίδευσης, η Ομοσπονδία επεξεργάστηκε ένα Ειδικό Πρόγραμμα. Στο πλαίσιο υλοποίησης αυτού του Προγράμματος, η νεοελληνική γλώσσα διδάσκεται σήμερα σε 63 εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ουκρανίας και περισσότερα από 6.000 παιδιά μαθαίνουν ελληνικά. Στη Μαριούπολη και στις περιοχές γύρω της, τα ελληνικά διδάσκονται ως δεύτερη ξένη γλώσσα σε 28 εκπαιδευτικά ιδρύματα, **ενώ** παράλληλα η Ομοσπονδία **δίνει** μεγάλη σημασία στην τελειοποίηση των στελεχών της. Σε συνεργασία με τη Δημοτική Διεύθυνση Εκπαίδευσης της Μαριούπολης, το Κέντρο Επιστήμης και Μεθοδολογίας και το Ινστιτούτο Ανθρωπιστικών Σπουδών της Μαριούπολης, κάθε χρόνο πραγματοποιούνται σεμινάρια παιδαγωγικής επιμόρφωσης για τους δασκάλους της νεοελληνικής γλώσσας.

Υπό την αιγίδα των κοινοτήτων των Ελλήνων υπάρχουν 19 κυριακάτικα σχολεία, όπου διδάσκονται η νεοελληνική γλώσσα και ο πολιτισμός, η τέχνη και οι παραδόσεις των Ελλήνων. Συγκεκριμένα στη Μαριούπολη λειτουργούν τα εκπαιδευτικά κέντρα «ΑΛΤΕΡΕΓΩ», «ΠΟΛΥΓΛΟΤ» και το ιδιωτικό σχολείο «ΛΙΝΓΒΑ», όπου η ελληνική γλώσσα διδάσκεται ως ξένη.

Κάθε χρόνο πραγματοποιούνται Ολυμπιάδες μαθητών και φοιτητών, οι οποίες συμβάλλουν αποτελεσματικά στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, του πολιτισμού και της ιστορίας. Σε αυτές τις εκδηλώσεις παίρνουν μέρος περίπου 500 άτομα από όλες τις περιοχές της Ουκρανίας.

(Διασκευή από το φυλλάδιο της Ομοσπονδίας Ελληνικών Συλλόγων της Ουκρανίας)

Επεξεργασία κειμένου 3

Σωστό ή λάθος;

1. Η Ομοσπονδία των Ελληνικών Συλλόγων της Ουκρανίας στοχεύει στη διατήρηση των τοπικών ελληνικών διαλέκτων και την εκμάθηση της νεοελληνικής γλώσσας.
2. Σχεδόν τα μισά εκπαιδευτικά ιδρύματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας βρίσκονται στη Μαριούπολη και στις γύρω περιοχές της.
3. Κάθε δύο χρόνια πραγματοποιούνται από την Ομοσπονδία σεμινάρια παιδαγωγικής επιμόρφωσης για τους δασκάλους της νεοελληνικής γλώσσας.
4. Μαθητές από την περιοχή της Μαριούπολης συμμετέχουν στις Ολυμπιάδες εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας.
5. Η Ομοσπονδία συνεργάζεται με διάφορα ιδρύματα και ινστιτούτα.

ΜΕΡΟΣ Β΄**Γραμματική****1. Θεωρία****Χρονικές προτάσεις**

Χρονικές λέγονται οι δευτερεύουσες προτάσεις που προσδιορίζουν χρονικά μια άλλη πρόταση και εισάγονται με τους χρονικούς συνδέσμους: *όταν, σαν, ενώ, καθώς, αφού, αφότου, πριν (πριν να), μόλις, προτού, ώσπου, ωσότου, όσο, όποτε, άμα ή με λέξεις κι εκφράσεις που χρησιμοποιούνται ως χρονικοί σύνδεσμοι (όσο που, όσο που να, έως ότου να, κάθε που κλπ.).*

Ειδικότερα, μια χρονική πρόταση σε σχέση με αυτό που δηλώνει η κύρια φανερώνει το:

α) **σύγχρονο**, δηλαδή γεγονός ταυτόχρονο με αυτό της κύριας πρότασης.
παράδειγμα: Ενώ η μητέρα μαγείρευε, τα παιδιά διάβαζαν.

β) **προτερόχρονο**, δηλαδή γεγονός που γίνεται πριν από αυτό της κύριας πρότασης.
παράδειγμα: Όταν τα έμαθε όλα, άλλαξε γνώμη.

γ) **υστερόχρονο**, δηλαδή γεγονός που γίνεται μετά από αυτό της κύριας πρότασης.
παράδειγμα: Πριν να φύγει, του έριξε μία ματιά.

Στις χρονικές προτάσεις η άρνηση είναι δε(ν) εκτός αν ο χρονικός σύνδεσμος έχει να, οπότε η άρνηση είναι μη(ν).

Ως χρονικός σύνδεσμος χρησιμοποιείται κάποτε και ο και, ειδικά στον προφορικό λόγο.

παράδειγμα: Ήρθες, και σε θέλαμε (= όταν, τη στιγμή που σε θέλαμε).

Παραδείγματα:

Μόλις ήρθε μας έβαλε τις φωνές.

Όποτε ετοιμαζόμαστε για ταξίδι, κάτι πάει στραβά.

Αφού έφαγε, σηκώθηκε από το τραπέζι.

Θα μείνω, ώσπου να πάει η ώρα δώδεκα.

Καθώς έμπαινε στο σπίτι, άκουσε έναν περίεργο θόρυβο.

2. Ασκήσεις

1. Βάλε ✓ στους χρονικούς συνδέσμους.

μολονότι		μέχρι που		αλλά	
μόλις		κι ας		προτού	
διότι		ενώ		έτσι που	
πώς		ώστε		αφότου	

2. Επίλεξε το σωστό.

- πήγε στη κουζίνα, βρήκα την ευκαιρία να της μιλήσω ήρεμα.
α) Πριν β) Όταν γ) Μετά
- να πάρεις μια απόφαση, πρέπει να συμβουλευτείς κάποιον.
α) Όποτε β) Όταν γ) Πριν
- μιλούσα στο τηλέφωνο, άκουσα δυνατό θόρυβο στον κήπο.
α) Καθώς β) Μέχρι που γ) Πριν
- γύρισε σπίτι, πήρε τηλέφωνο τη μητέρα της.
α) Ενώ β) Προτού γ) Μόλις
- Πες τους τα νέα, τους δεις.
α) καθώς β) όταν γ) ώσπου

3. Βάλε τις λέξεις στη σωστή σειρά.

- κόσμος / ο / ο / ηθοποιός / ενώ / υποκλινόταν, / χειροκροτούσε
.....
- τη / ήπια/ για / του, / φύγει / δουλειά / προτού / καφέ / ο Γιάννης
.....
- το/ ακούσαμε / αρχίσαμε / όταν / να / σύνθημα, / τρέχουμε
.....
- το / σπίτι, / ενώ / άκουσαν / το / έβγαιναν / τηλέφωνο / από
.....
- σου, / καθώς / χθες / συναντήσαμε / αδελφή / παραλία / περπατούσαμε / στην / την
.....

4. Συμπλήρωσε τη συνταγή με τους σωστούς συνδέσμους.

πριν, μόλις, ενώ, ώσπου

Μακαρονάδα αλά Μπολονέζ

Σε μια κατσαρόλα βάζετε αλατισμένο νερό. βράσει το νερό, ρίχνετε τα μακαρόνια. βράζει, ζεσταίνετε το ελαιόλαδο, σοτάρετε το κρεμμύδι και τα ντοματάκια ψιλοκομμένα και ανακατεύετε να μαραθούν. Όταν είναι έτοιμο, προσθέστε τον κιμά και τον βασιλικό και σιγοβράστε τα σκεπασμένα, περίπου 10 λεπτά. σερβίρετε, πασπαλίζετε με αρκετή παρμεζάνα.

5. Ένωσε τις προτάσεις των δύο στηλών.

1. Κάνει κρύο. Πριν φύγεις,	α) ενώ βλέπει τηλεόραση.
2. Όταν είσαι άρρωστος,	β) καπνίζω ένα τσιγάρο.
3. Μόλις φτάσεις,	γ) πάρε το παλτό σου.
4. Ο πατέρας ετοιμάζει το φαγητό,	δ) πάρε με τηλέφωνο, σε παρακαλώ.
5. Ενώ πίνω τον πρωινό μου καφέ,	ε) πρέπει να πηγαίνεις στον γιατρό.

6. Άκουσε και επανάλαβε.

1. Ας αφήσουμε τα Αστεράκια να μιλήσουν μόνα τους.
2. Σε αυτή την κατασκήνωση εγώ βρήκα όχι μόνο τους φίλους, αλλά και τον ίδιο τον εαυτό μου.
3. Εδώ ήταν τόσο ζεστή η ατμόσφαιρα, που μπόρεσα να πιστέψω σε καινούργιους φίλους.
4. Οι σκοποί της Ομοσπονδίας Ελληνικών Συλλόγων της Ουκρανίας εντοπίζονται κυρίως στην αναγέννηση και ανάπτυξη της μητρικής γλώσσας.
5. Με σκοπό να λυθεί πιο αποτελεσματικά το πρόβλημα της εθνικής εκπαίδευσης, η Ομοσπονδία επεξεργάστηκε ένα Ειδικό Πρόγραμμα.

ΜΕΡΟΣ Γ΄**Παιχνιδόλεξα****1. Σταυρόλεξο**

Συμπλήρωσε τα κενά και, στη συνέχεια, λύσε το σταυρόλεξο.

όποτε, μέχρι, αφότου, μόλις, ενώ

1. Αμέσως μπήκε σπίτι, έτρεξε στην κουζίνα.
2. έφευγαν, μας κοίταξαν με δάκρυα στα μάτια.
3. Μπορείς να μας επισκεφτείς θέλεις.
4. Η γιαγιά του τον φρόντιζε να αποφοιτήσει η μητέρα του.
5. μετανάστευσε, μας ξέχασε.

							3		
					1				
		5							
4						2			

2. Κρεμάλα

1. Εγκατάσταση σε σκηνές, κυρίως για παραθερισμό.
2. Έχω πίστη σε κάποιον για ικανότητα ή ιδιότητά του.
3. Η ηθική ή υλική βοήθεια προς κάποιον.

1. Κ _ _ _ _ _
2. Ε _ _ _ _ _
3. Υ _ _ _ _ _

3. Παζλ

Επίλεξε το σωστό.

1. Το πρόγραμμα Αστεράκια της Χερσονήσου πραγματοποιήθηκε το 2003 για
 - α. πρώτη φορά.
 - β. τέταρτη φορά.
 - γ. πέμπτη φορά.
2. Οι πρώτοι ελληνικοί σύλλογοι λειτουργούν από
 - α. την αρχή της δεκαετίας του '80.
 - β. τα τέλη της δεκαετίας του '80.
 - γ. τα τέλη της δεκαετίας του '90.

3. Οι Έλληνες της Διασποράς στην Ουκρανία σε σχέση με τις Δημοκρατίες της πρώην ΕΣΣΔ αποτελούν μια
- πολυπληθή ομάδα.
 - ολιγομελή ομάδα.
 - μεσαία ομάδα.
4. Η Ομοσπονδία των Ελληνικών Συλλογών της Ουκρανίας ιδρύθηκε
- το 1993.
 - το 1990.
 - το 1995.
5. Οι Ολυμπιάδες της ελληνικής γλώσσας, του πολιτισμού και της ιστορίας πραγματοποιούνται
- κάθε τέσσερα χρόνια.
 - κάθε χρόνο.
 - κάθε δύο χρόνια.

4. Λαγός και Χελώνα

Γράψε τα παρακάτω ρήματα στην απλή υποτακτική.

Φτάνεις
 επιστρέφει
 μελετάτε
 περιμένω
 τελειώνουμε

εντοπίζετε
 συμπράττουν
 υλοποιώ
 περιθάλλεις
 υποστηρίζουμε.....

5. Γραφομηχανή

υποστήριξη, απαρτίζεται, συμπράττουν,
 ευημερία, εντοπίζονται, υλοποίηση, περίθαλψη,
 λίκνο, εκδηλωτική, συναναστροφές,
 εμπιστεύομαι, ασπίδα, νερομπογιές, πινέλο,
 συγκρατημένη, κρανίο, εθνότητα, διεύρυναν,
 κατασκήνωση, επεξεργάστηκε

6. Ποίημα

Άκουσε και συμπλήρωσε

Ευριπίδης
Ιφιγένεια η εν Ταύροις
(μτφ. Θρ. Σταύρου)

Πρώτο στάσιμο (στίχοι 421 – 467 : αποσπάσματα)

Ω γαλάζιο, βαθυγάλαζο
σμίξιμο των θαλασσών,

...

Σαν ποιοι να 'ναι

...

Με τραβήγματα διπλόκροτα
των ελάτινων,
με πανιά λινά απ' ανέμους φουσκωμένα
ποντοπόροι ν' αρμενίσανε στα κύματα
απ' τον πόθο
σωρούς πλούτου μες στα σπίτια τους να υψώσουν;
την καρδιά γλυκαίν' η ελπίδα
κι είν' αχόρταγη – πηγή
συμφορών – για τους ανθρώπους
που τα κυνηγούνε τα μεγάλα
ταξιδεύοντας στις χώρες των βαρβάρων
όνειρο κοινό είναι σ' όλους,
μα του κέρδους η έγνοια σε άλλους
άμετρη είναι, σ' άλλους πάλι
με το το σωστό.

Πώς τους αλληλόκρουστους τους βράχους,
τάχα πώς των Φινειδών
να περάσανε τ' ασίγαστ' ακρογιαλία;
..... γιαλό γιαλό
στ' ανεμόδαρτα νερά της Αμφιτρίτης,
όπου
οι πενήντα θυγατέρες του Νηρέα
τραγουδούνε και χορεύουνε κυκλόσυρτο χορό;
ή στον άνεμο αμολώντας τα,
ενώ σφύριζε στην πρύμη
το τιμόνι, ο οδηγός του караβιού,
πέρασαν με τη νοτιά,
με τις πνοές του Ζέφυρου ίσως,
στην λευκήν ακρογιαλιά,
αναρίθμητων πετούμενων λημέρι

...

ΜΕΡΟΣ Δ '**Λεξικό Ενότητας**

- η κατασκήνωση: σύνολο εγκαταστάσεων σε εξοχική τοποθεσία, όπου περνούν τις καλοκαιρινές διακοπές τους παιδιά, αλλά ταυτόχρονα αθλούνται και εκπαιδεύονται κάτω από την επίβλεψη ενηλίκων
Φέτος, τα παιδιά θα πάνε για πρώτη φορά στις κατασκηνώσεις του δήμου μας και είναι πολύ χαρούμενα.

η κατασκήνωση	οι κατασκηνώσεις
της κατασκήνωσης (κατασκηνώσεως)	των κατασκηνώσεων
την κατασκήνωση	τις κατασκηνώσεις
- κατασκήνωση	- κατασκηνώσεις

- διευρύνω: κάνω κάτι ευρύ, να εκτείνεται σε περισσότερους χώρους ή πεδία (διευρύνω, διεύρυνα, θα διευρύνω, έχω διευρύνει, είχα διευρύνει, θα έχω διευρύνει)
Θέλω να διευρύνω τον κύκλο των γνωριμιών μου, γι' αυτό κάνω συχνά συγκεντρώσεις και πάρτι.

- η εθνότητα: το σύνολο των μελών μιας εθνικής ομάδας ή μιας πολιτισμικά διακριτής ομάδας μέσα στο ίδιο έθνος
Τα προβλήματα των εθνοτήτων στην περιοχή των Βαλκανίων γνωρίζουν στις μέρες μας καινούρια ένταση.

η εθνότητα	οι εθνότητες
της εθνότητας	των εθνοτήτων
την εθνότητα	τις εθνότητες
- εθνότητα	- εθνότητες

- συγκρατημένος, -η, -ο: αυτός που έχει περιορίσει την ένταση των αντιδράσεών του, των παθών ή των επιθυμιών του
Παρά τις συνεχείς προκλήσεις, αυτός παρέμεινε ψύχραιμος και συγκρατημένος.

συγκρατημένος	συγκρατημένη	συγκρατημένο
συγκρατημένου	συγκρατημένης	συγκρατημένου
συγκρατημένο	συγκρατημένη	συγκρατημένο
συγκρατημένε	συγκρατημένη	συγκρατημένο

συγκρατημένοι	συγκρατημένες	συγκρατημένα
συγκρατημένων	συγκρατημένων	συγκρατημένων
συγκρατημένους	συγκρατημένες	συγκρατημένα
συγκρατημένοι	συγκρατημένες	συγκρατημένα

- το πινέλο: εργαλείο ζωγραφικής που αποτελείται από ένα στέλεχος, συνήθως ξύλινο ή πλαστικό, με βουρτσάκι στην άκρη, όπου τοποθετείται το χρώμα
Κάθε κίνηση της ζωγράφου με το πινέλο προκαλούσε τον θαυμασμό όλων.

το πινέλο	τα πινέλα
του πινέλου	των πινέλων
το πινέλο	τα πινέλα
- πινέλο	- πινέλα

- η νερομπογιά: χρωστική ουσία που χρησιμοποιείται στη ζωγραφική, αφού διαλυθεί με νερό
Τα παιδιά μπορούν εύκολα να ζωγραφίζουν με νερομπογιές.

η νερομπογιά	οι νερομπογιές
της νερομπογιάς	των νερομπογιών
τη νερομπογιά	τις νερομπογιές
- νερομπογιά	- νερομπογιές

- το κρανίο: το οστέινο πλαίσιο του κεφαλιού που περιβάλλει τον εγκέφαλο, τα αισθητήρια όργανα (μάτια, μύτη κ.λπ.), στο οποίο συμπεριλαμβάνεται και το σαγόνι
Το κρανίο του ανθρώπου και του πιθήκου παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές αλλά και εντυπωσιακές ομοιότητες.

το κρανίο	τα κρανία
του κρανίου	των κρανίων
το κρανίο	τα κρανία
- κρανίο	- κρανία

- η ασπίδα: αμυντικό όπλο με σχήμα και κατασκευή που διαφέρει ανάλογα με την εποχή και του οποίου σκοπός είναι να καλύπτει και να προστατεύει το σώμα από τα χτυπήματα των αντιπάλων
Η πιο γνωστή από όλες είναι η ασπίδα του Αχιλλέα, όπως μας την περιγράφει ο Όμηρος.

η ασπίδα	οι ασπίδες
της ασπίδας	των ασπίδων
την ασπίδα	τις ασπίδες
- ασπίδα	- ασπίδες

- εμπιστεύομαι: δείχνω εμπιστοσύνη σε κάποιον, δηλαδή πιστεύω στην εντιμότητα, στην ικανότητα και την αξία του
(εμπιστεύομαι, εμπιστευόμουν, εμπιστεύτηκα, θα εμπιστεύομαι, θα εμπιστευτώ, έχω εμπιστευτεί, είχα εμπιστευτεί, θα έχω εμπιστευτεί)
Στις μέρες μας, λίγοι είναι οι πραγματικοί φίλοι, τους οποίους μπορεί να εμπιστευτεί κανείς.

- εκδηλωτικός, -ή, -ό: αυτός που χαρακτηρίζεται από εξωστρεφή και αυθόρμητη συμπεριφορά, που συνηθίζει να εξωτερικεύει την εσωτερική του κατάσταση
Είναι τόσο εκδηλωτική που δεν μπορεί να κρύψει ούτε τη λύπη ούτε τη χαρά της.

εκδηλωτικός
εκδηλωτικού
εκδηλωτικό
εκδηλωτικέ

εκδηλωτική
εκδηλωτικής
εκδηλωτική
εκδηλωτική

εκδηλωτικό
εκδηλωτικού
εκδηλωτικό
εκδηλωτικό

εκδηλωτικοί
εκδηλωτικών
εκδηλωτικούς
εκδηλωτικοί

εκδηλωτικές
εκδηλωτικών
εκδηλωτικές
εκδηλωτικές

εκδηλωτικά
εκδηλωτικών
εκδηλωτικά
εκδηλωτικά

- η συναναστροφή: το να έχει κανείς φιλικές σχέσεις και συχνή επαφή με κάποιον, το να κάνει παρέα μαζί του
Τον κατέστρεψαν οι κακές συναναστροφές.

η συναναστροφή
της συναναστροφής
τη συναναστροφή
- συναναστροφή

οι συναναστροφές
των συναναστροφών
τις συναναστροφές
- συναναστροφές

- η υποστήριξη: η ενίσχυση, η παροχή βοήθειας
Μόνο με τη συνεχή υποστήριξη των δικών του μπόρεσε να ξεπεράσει τις οικονομικές του δυσκολίες.

η υποστήριξη
της υποστήριξης (υποστηρίξεως)
την υποστήριξη
- υποστήριξη

οι υποστηρίξεις
των υποστηρίξεων
τις υποστηρίξεις
- υποστηρίξεις

- απαρτίζομαι: συγκροτούμαι, αποτελούμαι (από μέρη)
(απαρτίζομαι, απαρτιζόμουν, απαρτίστηκα, θα απαρτίζομαι, θα απαρτιστώ, έχω απαρτιστεί, είχα απαρτιστεί, θα έχω απαρτιστεί)
Το μηχάνημα απαρτιζόταν από τρία διαφορετικά μέρη.
- η δομή: ο τρόπος με τον οποίο επιμέρους στοιχεία σχετίζονται και συνδέονται μεταξύ τους, ώστε να σχηματίζουν ενιαίο σύνολο ή σύστημα
Οι οικονομικές δομές επηρεάζουν βαθιά και τις αντίστοιχες κοινωνικές και πολιτιστικές.

η δομή
της δομής
τη δομή
- δομή

οι δομές
των δομών
τις δομές
- δομές

- συμπράττω: ενεργώ σε συνεργασία ή σε συνεννόηση με άλλους για συγκεκριμένο σκοπό ή αποτέλεσμα
(συμπράττω, συνέπραττα, συνέπραξα, θα συμπράττω, θα συμπράξω, έχω συμπράξει, είχα συμπράξει, θα έχω συμπράξει)

Τα δύο κόμματα αποφάσισαν να συμπράξουν στις επόμενες εκλογές με σκοπό την απόλυτη πλειοψηφία.

- καρποφόρα: αποτελεσματικά, με κέρδη, γόνιμα
Συνεργάστηκαν καρποφόρα και αυτό φάνηκε στα αποτελέσματα της δουλειάς τους.
- η ευημερία: η κατάσταση που χαρακτηρίζεται από συνθήκες πλούτου, οικονομικής άνθησης και ευτυχίας, η ζωή μέσα στην απόλαυση υλικών ή/ και πνευματικών αγαθών
Θα αγωνιστούμε για την πρόοδο και την ευημερία του τόπου μας.

η ευημερία	οι ευμερίες
της ευημερίας	των ευημεριών
την ευημερία	τις ευημερίες
- ευημερία	- ευημερίες

- το λίκνο: ο τόπος όπου γεννήθηκε ή δημιουργήθηκε κάτι σημαντικό, η πατρίδα
Η μικρή αυτή πόλη υπήρξε το λίκνο του σύγχρονου θεάτρου.

το λίκνο	τα λίκνα
του λίκνου	των λίκνων
το λίκνο	τα λίκνα
- λίκνο	- λίκνα

- εντοπίζομαι: περιορίζομαι σε ένα σημείο, έναν χώρο
(εντοπίζομαι, εντοπιζόμουν, εντοπίστηκα, θα εντοπίζομαι, θα εντοπιστώ, έχω εντοπιστεί, είχα εντοπιστεί, θα έχω εντοπιστεί)
Οι έρευνες εντοπίστηκαν στη θαλάσσια περιοχή μεταξύ των δύο νησιών.
- η υλοποίηση: η πραγματοποίηση, το να αποκτήσει κάτι (που υπάρχει ως ιδέα, σκέψη, θεωρία) υλική υπόσταση, η εφαρμογή στην πράξη
Η υλοποίηση του προγράμματος χρειάστηκε 2 χρόνια και τις προσπάθειες 350 εργαζομένων.

η υλοποίηση	οι υλοποιήσεις
της υλοποίησης (υλοποιήσεως)	των υλοποιήσεων
την υλοποίηση	τις υλοποιήσεις
- υλοποίηση	- υλοποιήσεις

- η περίθαλψη: η παροχή βοήθειας, φροντίδας, η περιποίηση κάποιου
Η περίθαλψη των άρρωστων και αδέσποτων ζώων δεν μπορεί να είναι μόνο ατομική μας υπόθεση.

η περίθαλψη	οι περιθάλψεις
της περίθαλψης (περιθάλψεως)	των περιθάλψεων

την περιθάληψη	τις περιθάληψεις
- περιθάληψη	- περιθάληψεις

- το σμίξιμο: η συνάντηση, η ένωση στο ίδιο σημείο
Το σμίξιμο των δύο παλιών φίλων, μετά από τόσα χρόνια, ήταν ιδιαίτερα συγκινητικό.

το σμίξιμο	τα σμιξίματα
του σμιξιματος	των σμιξιμάτων
το σμίξιμο	τα σμιξίματα
- σμίξιμο	- σμιξίματα

- ποντοπόρος, -α, -ο: αυτός που διασχίζει την ανοιχτή θάλασσα
Με τα ποντοπόρα πλοία τους ταξίδευαν στον μεγάλο ωκεανό.

ποντοπόρος	ποντοπόρα	ποντοπόρο
ποντοπόρου	ποντοπόρας	ποντοπόρου
ποντοπόρο	ποντοπόρα	ποντοπόρο
ποντοπόρε	ποντοπόρα	ποντοπόρο
ποντοπόροι	ποντοπόρες	ποντοπόρα
ποντοπόρων	ποντοπόρων	ποντοπόρων
ποντοπόρους	ποντοπόρες	ποντοπόρα
ποντοπόροι	ποντοπόρες	ποντοπόρα

- ο πόθος: ζωηρή επιθυμία, λαχτάρα
Ο πόθος ο ερωτικός είναι ο πιο μεγάλος.

ο πόθος	οι πόθοι
του πόθου	των πόθων
τον πόθο	τους πόθους
- πόθε	- πόθοι

- ασίγαστος, -η, -ο: αυτός που δεν σβήνει, που δεν είναι δυνατόν να κατασιγαστεί ή να καταπραυνθεί
Κρατούσε μέσα της ασίγαστη την επιθυμία να ξαναγυρίσει στην πατρίδα της.

ασίγαστος	ασίγαστη	ασίγαστο
ασίγαστου	ασίγαστης	ασίγαστου
ασίγαστο	ασίγαστη	ασίγαστο
ασίγαστε	ασίγαστη	ασίγαστο
ασίγαστοι	ασίγαστες	ασίγαστα
ασίγαστων	ασίγαστων	ασίγαστων
ασίγαστους	ασίγαστες	ασίγαστα
ασίγαστοι	ασίγαστες	ασίγαστα

- ανεμόδαρτος, -η, -ο: αυτός που είναι διαρκώς εκτεθειμένος στους ανέμους, που τον χτυπά συνεχώς ο άνεμος
Το σπίτι ήταν σε ένα ανεμόδαρτο ύψωμα έξω από το χωριό.

ανεμόδαρτος
ανεμόδαρτου
ανεμόδαρτο
ανεμόδαρτε

ανεμόδαρτη
ανεμόδαρτης
ανεμόδαρτη
ανεμόδαρτη

ανεμόδαρτο
ανεμόδαρτου
ανεμόδαρτο
ανεμόδαρτο

ανεμόδαρτοι
ανεμόδαρτων
ανεμόδαρτους
ανεμόδαρτοι

ανεμόδαρτες
ανεμόδαρτων
ανεμόδαρτες
ανεμόδαρτες

ανεμόδαρτα
ανεμόδαρτων
ανεμόδαρτα
ανεμόδαρτα

- αμολάω/ -ώ: αφήνω κάτι χαλαρό, ώστε να ξετυλιχτεί, να απομακρυνθεί, να υψωθεί κλπ.
(αμολώ, αμολούσα, αμόλησα, θα αμολώ, θα αμολήσω, έχω αμολήσει, είχα αμολήσει, θα έχω αμολήσει)
Μόλις αμόλησε τα σκοινιά της βάρκας, αυτή γλίστρησε σιωπηλά στο κύμα.
- το λημέρι: η φωλιά άγριων ζώων
Μέσα στο δάσος έχουν τα λημέρια τους αρκούδες και λύκοι.

το λημέρι
του λημεριού
το λημέρι
- λημέρι

τα λημέρια
των λημεριών
τα λημέρια
- λημέρια

ΜΕΡΟΣ Ε΄**Τεστ αυτοαξιολόγησης****1. Άκουσε και συμπλήρωσε.**

- σχόλασα από το γραφείο, είδα στον δρόμο την Άννα έτρεχε, γιατί βιαζόταν πολύ.
- Δεν τη βλέπω εδώ και πολύ καιρό. πηγαίναμε μαζί στο φροντιστήριο, μαθαίναμε αγγλικά.

2. Βάλε ✓ στις περιόδους που έχουν χρονικές προτάσεις.

1. Μόλις την είδα, σταμάτησα και προσπάθησα να της μιλήσω.	
2. Όταν έρθεις, πάρε μαζί σου και τα ξαδέφια σου, που δεν τα θυμάμαι πια.	
3. Παρόλο που είσαι μεγαλύτερος από μένα, δεν μπορώ να σε εμπιστευτώ.	
4. Αν και έπαιξαν καλά, οι αντίπαλοι δεν κατάφεραν να κερδίσουν το παιχνίδι.	
5. Προτού φτάσουν στην πόλη, οι παίκτες σταμάτησαν σε ένα μπαράκι για να πουν κάτι.	
6. Ώσπου να τελειώσω αυτό το βιβλίο, θα έχουν φτάσει τα Χριστούγεννα.	

3. Συμπλήρωσε τα κενά με τις παρακάτω λέξεις.

αφότου, τη στιγμή, όταν

..... κάποια στιγμή τον ξανα συνάντησε, είχαν περάσει δεκαπέντε χρόνια. χώρισαν, δεν είχαν ανταλλάξει ούτε μια κουβέντα. που τον αντίκρισε, όμως, συγκινήθηκε έντονα, σαν να μην είχε περάσει τόσος καιρός.

